

Kompetenceområder

NÆRHEDSKOMPETENCE

Nærhedskompetence er en personlig integritet til at være og forblive nærværende især i de livssituationer, som er umiddelbart uløselige og uforståelige.

Det handler for det første om at kunne 'finde' den anden og indoptage dennes livssituation, - at sådan er situationen og i sit indre bevæge sig dertil. Dette er nærhed. For det andet handler det om at udholde, at der ofte over lang tid er et gab mellem, hvor den anden er, og hvor man ønsker sig hen.

Nærhedskompetence stiller krav om en faglig ydmyghed, hvor fagpersonen stiller sine ressourcer til rådighed i den andens tjeneste. Det er opøvelsen af evnen til ifølge Kierkegaard at "vide mindre" end den anden, - en faglig fleksibilitet, der betyder, at fagpersonen kan flytte sig konstruktivt i forhold til den andens bedste.

Nærhedskompetence bygger på gensidighed, det vil sige et menneskeligt ligeværd i både at kunne give til den anden og modtage fra den anden.

VÆREDYGTIGHED

Væredygtighed indebærer at være fortrolig med væren som et fagligt redskab på linje med handling og viden og at kunne anvende dette på en professionel måde.

I et relationsperspektiv er vi ofte veluddannede med hensyn til handling og viden, mens værensdimensionen ikke er så opprioriteret, - måske fordi den ikke er synligt produktiv og forandrende. Væredygtighed er en opøvelse i at forstå fagligheden i værensdimensionen og hvilken betydning, den har for et menneskes helhed og egen bæredygtighed. Dette forudsætter en evne til at kunne skelne mellem handlings-, - videns- og værensdimensionen og afveje behovet for at operere i de forskellige dimensioner på forskellige tider. Fagpersonen må endvidere kunne skelne mellem en apatisk værensdimension, som er fastholdende, og en vækstfremmende værensdimension, som er (ny)skabende.

VÆRDIRATIONALITET

Værdirationalitet tager udgangspunkt i Max Webers begrebspaar målrationalitet og værdirationalitet.

Værdirationalitet betyder, at handlinger har en værdi i sig selv, uafhængigt af om de fører til et bestemt mål. Det knytter sig til miljøer, hvor det medmenneskelige møde er i fokus og udgør en værdi i sig selv.

Værdirationalitet udgør modstykket til målrationalitet, hvor en handlings værdi afgøres ud fra, om den fører til et bestemt på forhånd defineret mål.

Fagpersonen uddannes til at være bevidst om egne værdier for at kunne indgå i en interaktion med andre(s) værdier. Dette fordrer en opøvelse i at kunne identificere, hvilke værdier der er til stede i en relation, og om nødvendigt korrigere situationen ved eventuelt at tilføje andre værdier.